

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Home > Alle Expertise en Diensten > Ontwikkelen en herbestemmen > Weblog >

Weblog

Skills in de stad: een aanbod aan steden, een kans voor jongeren

Weblogbericht | 29-06-2018 | Rijksvastgoedbedrijf

Het gaat goed met de Nederlandse economie, maar een forse groep jongeren dreigt de boot te missen. Rond de 145.000 jongvolwassenen staan aan de kant zonder startkwalificatie, zonder baan. En dat terwijl er juist veel mensen nodig zijn. In de bouw, de zorg, de horeca, de maakindustrie en andere branches. Die mismatch dupeert jongeren en brengt de samenleving uit balans. Een nieuwe aanpak kijkt niet alleen naar leren en werken, maar ook naar wonen en coaching. Het Atelier Rijksbouwmeester en het Rijksvastgoedbedrijf doen steden een aanbod om jongeren een toekomst te helpen geven.

Voormalige kazerne van de Koninklijke Marechaussee

Beeld: Rijksvastgoedbedrijf

Een voor de hand liggende samenwerking

Het Atelier Rijksbouwmeester voert onder Floris Alkemade een uitgesproken sociaalmaatschappelijke agenda, zegt Iris Thewessen, architect bij het Atelier. Denk aan de prijsvragen rond migratie, zorg en de toekomst van het platteland. Hans ten Velden van de afdeling Strategie van het Rijksvastgoedbedrijf vertelt hoe hij voor het Rijksvastgoedbedrijf al langer bezig is met het inzetten van Rijksvastgoed voor maatschappelijke doelen. Hij kwam Frank Köster ICS-advies tegen die een nieuwe aanpak heeft ontwikkeld om dreigende uitvallers en uitgevallen jongeren weer op de rit te krijgen: [Investeren in preventie](#). Een samenwerking om leegstaand Rijksvastgoed in te zetten voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid en uitval, lag voor de hand. Het idee sprak staatssecretaris Raymond Knops en directeur-generaal Rijksvastgoedbedrijf Annet Bertram, direct aan. Er lag immers een duidelijke koppeling met de sociale doelen uit het regeerakkoord én er ontstond momentum voor het initiatief.

Frank Köster / Hans ten Velden en Iris Thewessen- beeld: Bas Kijzers

Meer dan beroepskwalificatie

Het project heet '[Skills in de Stad](#)'. Thewessen is projectleider vanuit het Atelier Rijksbouwmeester, Ten Velden vanuit het Rijksvastgoedbedrijf. Frank Köster ICS-Advies is verantwoordelijk voor de methode, het ontwikkelen van het netwerk van partijen in de niet-vastgoed domeinen (sociaal, onderwijs, bedrijfsleven) en de toepassing in gemeenten.

Skills in de Stad gaat over meer dan beroepskwalificatie. Het gaat over een stimulerende omgeving, sociale vaardigheden, over 'leren leren' en over begeleiding die helpt voorkomen dat deelnemers uitvallen als het allemaal even niet zo makkelijk gaat. Leegstaand vastgoed kan prima fungeren als 'landingsplek' voor die aanpak.

Skills voor de eenentwintigste eeuw

De organisatie voor sociale en economische ontwikkeling (OESO) waarbij vijftig landen zijn aangesloten, had al geroepen dat Nederland aan zijn 'Skills' voor de eenentwintigste eeuw moet werken. Daarbij gaat het om talentontwikkeling, maar ook om sociale en digitale vaardigheden en een cultuur van permanent leren. De Nederlandse Sociaal Economische Raad (SER), het onderwijs en diverse publieke en private partijen zijn bezig met een 'Skills Akkoord' om jeugdwerkloosheid en (dreigende) arbeidstekorten te bestrijden. Om Nederland voorop te houden als kennis- en innovatieland en om iedereen te laten meedoen in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Tijdens een startbijeenkomst in februari van dit jaar is het idee gepresenteerd aan een aantal koepelorganisaties, waaronder de SER die ook bezig is met het thema Skills. "Alle partijen zagen de potentie van het idee en we betrekken ze ook bij de verdere ontwikkeling", zegt Hans ten Velden. "Deze partijen hebben immers vaak ook een netwerk op lokaal niveau en samen met een concreet pand is dat een voorwaarde om het concept fysiek te laten landen. Als wij wethouders nu een aanbod doen, dan bestaat dat uit een idee dat zich bewezen heeft, uit begeleiding en mogelijk een leegstaand rijksgebouw. Gemeenten kunnen ook eigen leegstaande gebouwen inzetten, dat is allemaal aan hen. In alle gevallen zullen zij het project – samen met partners – zelf handen en voeten moeten geven."

Haagse belangstelling, lokale praktijk

Het project is niet uitsluitend een-tweetje tussen Rijksvastgoedbedrijf en lokale bestuurders. Er is meer 'Haagse belangstelling'. Om te beginnen via de maatschappelijke opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf, het regeerakkoord en de sociale missie van de Rijksbouwmeester. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid volgt het project met interesse, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ziet er mogelijk een uitbreiding van City Deals in en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen is – evenals de MBO-raad – geïnteresseerd in de onderwijskant, maar via Cultuur ook in de herbestemming van monumentale panden en de kansen voor opleiding van ambachtslieden om die monumenten voor het nageslacht te bewaren. Terug naar de praktijk. Frank Köster, die de leiding heeft waar het gaat om de Skills methode, deed lokaal ervaring op met dit type projecten. Onder meer in Amsterdam en Rotterdam. Onder de naam 'Investeer in Talent' lopen experimenten met deze integrale aanpak. Afhankelijk van het beschikbare pand en de specifieke lokale problematiek, worden wonen, leren, werken en begeleiding in het pand of in ieder geval in de buurt georganiseerd.

Focus op pilot in twee steden

Het project is intern bij het Rijksvastgoedbedrijf/Atelier Rijksbouwmeester al ruim een jaar in voorbereiding. Veel van die tijd is besteed aan onderzoek. Iris Thewessen kan daardoor aan de hand van een kaart laten zien waar er een hoge uitval onder jongeren bestaat en zelfs waar de nabijheid van bijvoorbeeld een ROC-school, leerbedrijf of OV-knooppunt een locatie kansrijk maakt voor Skills in de Stad. Een geografische koppeling aan leegstaand publiek vastgoed is dan snel gemaakt. In potentie komen vele plekken in het land in aanmerking voor een Skills aanpak.

Voorlopig is echter bewust gekozen voor een pilot in twee steden: Maastricht en Leeuwarden. Met Maastricht zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd. Er is zelfs al gesproken over mogelijke locaties, waarbij de voormalige kazerne van de Koninklijke Marechaussee een kanshebber is. Op ambtelijk niveau is men enthousiast, maar vanzelfsprekend is het nieuwe college van B&W straks eerst aan zet. De gesprekken in Leeuwarden zullen snel beginnen. Daar speelt collegevorming niet, want in Friesland ging men vanwege gemeentelijke herindelingen al afgelopen najaar naar de stembus. Omdat dit onderwerp zowel fysieke als sociale domeinen raakt, wordt met meerdere wethouders het gesprek aan gegaan.

Verkennen met duidelijke doelen

Voor eerdere projecten zoals in Rotterdam, is een uitgebreide maatschappelijke kosten-baten analyse gemaakt van de Skills aanpak in harde euro's, die was zeer positief. Het is vervolgens wel zaak dat betrokken publieke en private partijen bereid zijn om zich te richten op dat maatschappelijke gewenste resultaat en niet alleen naar het eigen belang kijken. De verkenningen zijn begonnen, maar er moet dus nog veel duidelijk gaan worden in de komende gesprekken met Maastricht en Leeuwarden, vooral ook omdat de lokale vraagstukken heel specifiek kunnen zijn. Ondertussen is er vanuit het Rijksvastgoedbedrijf wel een beeld van wat men de komende tijd wil faciliteren en wat men van de anderen vraagt. Thewessen en Ten Velden benadrukken dat Skills in de stad geen vastgoedvraagstuk is, maar een sociale en economische opgave waar vastgoed een faciliterende rol in kan spelen. Voor het Rijksvastgoedbedrijf is Skills in de Stad een aanbod aan de gemeenten. Als het van de grond komt, treedt het Rijksvastgoedbedrijf weer terug.

Trajecten voor dertig jongeren per locatie

In de pilotgemeenten wordt naar verwachting één gebouw gekozen om het experiment mee te starten. De rolverdeling tussen mogelijke partners (bedrijfsleven, gemeente, onderwijssector, woningbouwcorporatie, Rijksvastgoedbedrijf en anderen) wordt de komende tijd uitgewerkt, evenals de mix van functies die in de gebouwen ondergebracht gaan worden (werken, leren wonen, coaching). Het is de bedoeling dat per locatie ongeveer dertig kwetsbare jongeren een leerwerktraject van anderhalf jaar gaan volgen en indien mogelijk met een startkwalificatie of ander leertraject op maat afsluiten. Dat ze zinvol en duurzaam werk hebben en in staat zijn om op zichzelf te wonen. Coaching is in deze aanpak essentieel. Voor de zomer eindigen de verkenningen. In september 2018 moet een begin gemaakt worden met concrete afspraken in Maastricht en Leeuwarden.